

ліквідації наслідків їх проявів і органічно пов'язаний з соціально-економічними, адміністративно-правовими реформами.

1. Закон України «Про Національну поліцію». [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19> від 02.07.2015 № 580-VIII

2. Безопасная Европа в мире, которая должна стать лучше. Европейская стратегия безопасности. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/031208ESSIIRU.pdf>

3. The European Union Counter-Terrorism Strategy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ue.eu.int/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/jha/87257.pdf.

4. Communication from the commission to the european parliament, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. The European Agenda on Security Strasbourg, 28.4.2015 COM (2015) 185 final [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/basicdocuments/docs/eu_agenda_on_security_en.pdf

5. Леонов Б. Д. Композитна стратегія протидії мережевим та гібридним викликам сучасного тероризму / Леонов Б. Д., Рижов І. М. // Правова інформатика: наук.-практ. журнал. – 2015. – № 1(45). – С. 68–73.

6. Європол [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.europol.europa.eu/>

Проценко Діана Олександрівна

курсант 2-го курсу
факультету економіко-правової безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

У сучасних умовах активізувалася необхідність дослідження великого кола питань, пов'язаних з поліцейською діяльністю в рамках модернізації правоохоронної системи, оскільки необхідною функцією поліції є забезпеченням безпеки людини, попередження злочинів, підтримання громадського спокою та громадського порядку, тому дана проблематика потребує ґрунтового аналізу та осмислення для надання практичних рекомендації для удосконалення системи підготовки поліцейських. Набір функцій, здійснюваний поліцією достатньо широкий, але основною функцією поліції, ми вважаємо, вміння своєчасно запобігти злочинам і різним правопорушенням, тобто застосування превентивної роботи під час виконання службових завдань.

Після прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 р. змінюється назва підрозділів громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України на нову – «превентивна діяльність». Згідно з визначенням в академічному словнику української мови термін

«превентивний» – це той, який попереджає що-небудь, запобігає чомусь, а дієслово «діяльність» означає застосування своєї праці до чого-небудь [1, с. 120].

Отже, превентивна діяльність – це особливий вид діяльності поліцейських, які у своїй праці попереджають та (або) запобігають учиненню правопорушень у сфері публічного порядку. У правовій науці виділяють такі види превенції, як загальна превенція – попередження скоєння правопорушень іншими особами. Це попередження вчинення кримінальних правопорушень громадянами, схильними до протиправних учинків; превенція приватна – профілактика (попередження) учинення нових кримінальних правопорушень особами, які вже скоїли будь-яке правопорушення.

Поліція є соціальною системою, що створена державою для реалізації певних функцій. Розуміння сутності цих функцій сприяє чіткому визначенню ролі та місця поліції в системі органів публічної влади. З точки зору адміністративно-правової науки функція є окремим видом виконавчо-розпорядчої діяльності. Функції відображають зміст діяльності виконавчої влади, значною мірою характеризують сутність держави та її соціальне призначення [2, с. 141].

Доцільність превенції очевидна. У разі переконання особи та усунення її злочинних задумів, при вдалому її відстороненні від злочинних намірів ніякої потреби в оперативно-розшуковій діяльності (далі – ОРД) немає. Це означає, що сили й засоби ОРД можуть бути спрямовані на більш важливі ситуації, які потребують оперативного втручання внаслідок більшої суспільної небезпеки злочинних проявів. Кінцевою метою превенції кримінальних правопорушень є усунення злочинного задуму або наміру, позбавлення особи рішучості вчинити правопорушення. Стратегічна мета превенції полягає в недопущенні переходу задуму в дієві акти поведінки.

Проміжна мета визначається конкретною ситуацією превенції, а також тактичною ситуацією, яка виникає при застосуванні певних превентивних заходів. Управління превентивної діяльності є провідним підрозділом у структурі Національної поліції України з питань забезпечення публічного порядку та безпеки. Підрозділи превентивної діяльності у своїй роботі керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами, іншими нормативно-правовими актами МВС України, Положенням про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України⁴ та ін [3].

У науці широко відомі методи превентивної роботи поліцейських зарубіжних країн, які дозволяють попередити злочини і затримувати злочинця, який ще тільки готується вчинити злочин, по одній лише інформації громадян. Особливо часто це зустрічається при попередженні терористичних актів, коли важливість зазначених відомостей для суспільства

в цілому надзвичайно висока. Подібна ситуація можлива тільки на основі довірчих відносин суспільства з правоохоронними органами [4, с. 141].

Відповідно до Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України основними завданнями підрозділів превентивної діяльності є: узагальнення практики застосування законодавства з питань, що належать до його компетенції, підготовка пропозицій щодо вдосконалення законодавства з питань забезпечення охорони громадського порядку й охорони громадської безпеки; здійснення контролю й організація роботи та діяльності патрульної поліції, ювенальної превенції, відділів охорони громадського порядку, дозвільної системи та дільничних інспекторів поліції; забезпечення готовності Управління превентивної діяльності до дій під час надзвичайних ситуацій техногенного, економічного, природного та воєнного характеру; організація та забезпечення правопорядку, попередження й припинення правопорушень на вулицях та в інших громадських місцях, розкриття злочинів; організація роботи щодо видачі відповідно до законодавства дозволів на придбання, зберігання, носіння та перевезення зброї, боєприпасів, вибухових речовин та матеріалів, інших предметів і речовин, на використання яких установлено спеціальні правила, а також на відкриття об'єктів дозвільної системи, де вони використовуються, та щодо контролю за додержанням цих правил і функціонуванням цих об'єктів та ін. [5, с. 72].

Отже, формування правової держави, зміцнення законності й правопорядку вимагають удосконалення та підвищення роботи органів Національної поліції, основним завданням яких є служіння суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки й порядку. Потрібно змінити концептуальні засади службово-оперативної діяльності, тобто відхід від державно-орієнтованих пріоритетів і ствердженні філософії суспільноорієнтованої (превентивної) діяльності. Тому функції поліції передусім повинні бути направлені на проведення превентивної та профілактичної діяльності кримінальних та інших правопорушень.

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князев та ін. ; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2017. 242 с.

2. Жданова И. В., Мозговая Т. П. Формирование конфликтологической компетентности как направление профилактической работы с несовершеннолетними, находящимися в конфликте с законом : учеб.-метод. пособие. Новосибирск : Изд-во НГТУ, 2016. 130 с.

3. Фелик В. І. Система функцій профілактичної діяльності Національної поліції України. Порівняльне аналітичне право. 2016. № 2. С. 156–158.

4. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події : наказ МВС України від 06 листопада 2016 р. № 1377 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1498-15>.

5. Про реалізацію повноважень Національної поліції України з питань видачі та анулювання дозволів : наказ МВС України від 29 грудня 2015 р. № 1644 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zbroya.info>.

6. Волокітенко О.І. Основні принципи діяльності підрозділів превентивної служби Національної поліції України / О.І. Волокітенко // Стан та перспективи розвитку адміністративного права України : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса, 12 жовтня 2016 р. – Одеса : ОДУВС, 2016. – С. 96.

Резанов Сергій Анатолійович
к.ю.н., доцент, доцент кафедри
адміністративної діяльності поліції
Харківського національного
університету внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНИЙ РОЗСУД В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Одним з аспектів наукового вивчення даної проблематики є детальне дослідження застосування адміністративного розсуду в діяльності підрозділів превентивної діяльності Національної поліції. Аналіз практики застосування підрозділами превенції норм адміністративного законодавства, зокрема, збирання та застосування доказів, оформлення протоколів про адміністративні правопорушення, їх розгляд та прийняття рішень, винесення та виконання постанов про накладення адміністративних стягнень, а також застосування інших заходів адміністративного примусу свідчать про те, що поліцейські не завжди дотримуються вимог, яким має відповідати здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Такий стан справ потребує від посадових осіб, які застосовують законодавство про адміністративні правопорушення, глибоких знань цього законодавства з метою забезпечення правильної кваліфікації протиправних діянь, правильного оформлення адміністративних матеріалів, а також дотримання законності під час застосування заходів впливу до правопорушників [1, с. 204-205].

В нормативних актах та відомчих наказ МВС які регулюють порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення заздалегідь не можливо передбачити всіх життєвих випадків і обставин [2; 3; 4;]. Тому законодавець залишає певний простір, який має заповнити орган, який застосовує норму. При цьому орган повинен брати до уваги загальний погляд на значення певних понять, мету, якої він має досягти, і нарешті на засади здорового глузду.

Правозастосовчий орган має керуватися вимогами: законності, обґрунтованості, доцільності, справедливості [5, с. 429]. Однак в тому